

Előfizetési feltételek:
Vidékre postán vagy helyben házhoz
Egész évre 16 frt. Felévre 8 frt.
Negyed évre 4 frt.
Egyes számú 6 krajczár.
Hirdetmények díja:
6-hasasborsos petitor egyzeri hirdetésnél 12,
kétzeri 10, háromszorival 8 kr.
A nyilvántartás 50 kr.
Helyegdíj külön 30 kr.
Hirdetmények elfogadhatók a ki-
adhatatlan kivételével **Hanssen-
stein és Vogler** hirdetésfelvételi
hivatalában Budapesten: Borotya-utca
3. sz. 1. em. Bécs: Wallischgasse 10. sz.
Prága: Graben 27.

KÖZÉPPÁRT

Politikai napilap.

Szerkesztői iroda:
Belváros, kalap-u. 15. sz. 1. em.
A lap szellemi részét illető minden köz-
lemény a szerkesztőséghez intézendő. —
Bérmentelen levelek csak ismert e-
zekről fogadtatnak el. — Kéziratok nem
adatok vissza.
Kiadóhivatal:
Belváros, Lipót-u. 2. sz. földszint (**Ke-
rtesz József** könyvnyomdai irodája)
hora a lap anyagi részét illető közleme-
nyek (előfizetési pénzek, hirdetmények
kiadás körüli panaszok) intézendők.

Budapest, február 21.

Olvasóink ösmerik a belügyminiszternek a száz egyetemhez intézett, annak egy végzését megsemmisítő rendeletét.

Az úgy ma egy külön interpelláció tárgyává tétetett a képviselőházban, s a szászok részéről egy más, ha nem is magára az ügyre vonatkozó de azzal világos összefüggésben álló második interpelláció is intézve a kormányhoz.

Ugy látszik tehát, mintha az ügy nem fogna simán lefolyni, s mintha a szászok a kormány jelen gyengeségét és a pártok zilált helyzetét kívánák felhasználni arra, hogy elavult, de általuk makacs ragaszkodással kedvelt intézményük mellett vivjanak csatát, melyet eddig leginkább ők kerültek szorgalmasan a biztos vereség öntudatában.

A vita eredménye különben most úgy mint bármikor csak egy lehet, mert vannak kérdések, melyben dacára a kormány gyengeségének és a pártok ziláltságának, egy némely számba sem vehető kivétellel, a kormány és Magyarország egész képviselőháza egyet ért, ilyen kérdés a magyar állam eszméjének sérthetlensége, ilyen azon eszme, hogy e hazában lejárt a privilégiumok kora akár egyesek akár testületek számára.

Ily körülmények közt a sajtónak nemesak földadata, de kötelessége is a kérdéshez hozzászólni, s annak tisztázásához és kellő fölvilágosításához hozzájárulni.

A „Pester Lloyd“, melynek a nagy politikai kérdésekben magyar, hazafias irányát szívesen elismerjük, sietett az ebbeli hivatásnak eleget tenni, s mai reggeli kiadásában, egy a tárgyra vonatkozó érdekes cikket közöl.

A „Pester Lloyd“ egyrészt határozottan elítéli a szászok elavult kiváltságok után vágyó törekvéseit, más részt pedig rosszalja a belügyminiszter eljárását, melyben a törvényhatósági jog megsértését látja.

Tisztelt lapotársunk állításainak első részét teljesen magunkévá tesszük, annak minden szavát, szívesen aláírjuk. A másik részre nézve azonban eltérő nézetben vagyunk.

Mi a belügyminiszter eljárását jogosultnak tartjuk, s midőn ezt kimondjuk, ezt sem a Szilvákabinett, sem gróf Szapáry személye iránti elfogultságból, vagy különösen előszeretetségből, — mely minket valódi bizonyára senkinek sem juthat eszébe — tesszük, hanem a jogálláspont szorgalmas tanulmányozásából eredő meggyőződésből.

Eme meggyőződésünket annyira jogosultnak tartjuk, miszerint azon reményt tápláljuk, hogy sikerülend a „Pester Lloyd“-ot meggyőzni mai állítása téves voltáról, melynek annyi tehetséggel mint vigyázattal szerkesztett lapjába becsúsztatás nem csekély megdöbbenéssel szemléltük.

Az egész kérdés abban rejlik, a Királyföld mint olyan törvényhatóságot képez-e ennek; jogosult képviselő-testülete a szász universitás-e?

Mindkét kérdésre nem-mel kell válaszolnunk.

Igaz, hogy a Királyföld hajdan a mohácsi vész előtt egy megyét képezett, de körülbelül 3 század óta magoknak a szászoknak kivánságára a megye helyébe a székek léptek, s a régi törvényhatósági egységnek csak egy emléke maradt föl, tudniillik az, hogy csak egy comes neveztek.

A jogszerű és százados szokás által szentesített helyzet tehát az, hogy a Királyföldön létezik 11 egymástól független törvényhatóság, s hogy ezen testületek bizonyos speciális, de nem törvényhatósági teendők elvégzésére egy közös gyülekezetre, az ugynevezett universitási conflusura gyűltek időről-időre egybe.

Ha szigorúan megvizsgáljuk, mik tartoztak az universitás jogkörébe azt találjuk, hogy egy részt mint főlebbviteli bíróság működött bizo-

nyos ügyekben, másrészt, hogy rendelkezett a szászok közös vagyona fölött, mely különböző természetű, amnyiban amenyiben a vagyon egy részéhez valamennyi, másrészt csak egynemely székeknek van joga, ami magában is bizonyítja, hogy nem egy törvényhatóság közös, de több törvényhatóságnak közösen kezelt vagyonáról lehet csak szó.

Igy állván a dolgok, hibázott volna a belügyminiszter, ha a törvényesen létező 11 szász törvényhatóság bármelyikét is akadályoztatta volna politikai kérdések tárgyalásában s azok fölött véleménynyilvánításában, de helyesen járt el, midőn oly testületet tiltott el attól, hogy a szász nemzetség nevében adjon politikai véleményt s magát a törvényhatósági joggal fölrüházott szász székek fölött álló magasabb politikai testület gyanánt gerálja, a mihez sem hivatottsággal sem jogosultsággal nem bírhat, nem lévén egyéb, mint fősorolt specialis földadat teljesítésére alkotott, mondhatni magán jellegű testület.

A középpárti-kör, vasárnap február 22-én délután 5 órakor, értekezletet tart saját helyiségében.

— **Ó fősége a király** a Corr. Bureau távirata szerint pénteken február 26-kán reggel 5 és fél órakor fog Bécsben megérkezni. Remélhető ennél fogva hogy 8—10 nap alatt a politikai helyzet nálunk is tisztulni fog.

— **A „Pester Lloyd“** mai számában olvastuk: Tegnap délután 3 órakor a Deák-klub bizottmánya (Kovács, Sztányi, Just, Radó stb.) a ház elnökének, Bittónak s Perczel Bélának, továbbá Széll Kálmánnak, valamint a volt elnöknek Szentiványinak tiszteletére ebédet adtak a kaszinóban, a melyen természetesen nem hiányoztak a fölközöntések a Deák-párt helyreállítására, melyek az étkezés után (a kávénál) az ünnepelt vendégek egyikének egy csodálatos nyilatkozatára adtak alkalmat, arra tudniillik, hogy ő el van határozva, mihelyt a kilenczes bizottság javaslatai össze lesznek foglalva, a Deák-párt tagjait aláírásra hívni föl, a melylyel lekötik magukat, minden kormányt, mely ama javaslatokat vallja programjának, támogatni fogják. Hogy a diplomata — teszi hozzá a „Lloyd“ — elszámítja magát, igen gyakori s igen természetes; a számítás gyakran elhibázzák, ha a számításba következményei másokat érnek. Hogy azonban azok is elszámítják magukat, akik miniszterzavaraink tömkelegében vezérszerep vitelére hivatják, s kiknek elég idejük lehetett volna, nehányszor megbeszélni a számvetés próbáját is, az annál esőfálatosabb, minél sajnósabbak lehetnek a tapasztalások az iránt, hogy programmok még nem szerzik meg a jó közigazgatást. Ki fogja magát kötelezni, hogy oly miniszteriumot támogasson, melynek tagjai ismeretlenek? Egy írott program legyen az uszó-öv a miniszteri élet folyamán? Csak a miniszter nyújt kezességet a program kivitele iránt, s nemesak maeskát, de minisztert sem árulnak zsákban.

Szöröl szóra osztanánk t. lapotársunk reflexióit, ha a dolog így történt volna, azonban teljesen hiteles helyről úgy értesültünk, hogy a fentebbi közlemény a legfontosabb részletekre nézve téves hallomáson alapul.

— **A választási törvény** módosítására vonatkozó novellaris javaslat szövege már meg van állapítva és benyújtása előtt több képviselővel lesz közölve véleményadás végett.

— **A kikindai kerület** főkapitánya Oberknezevics Oszkár, mint a „M. P.“-ban olvassuk a kerületi kapitányokat egy rendeletben figyelmeztette, hogy mindazon fálusi jegyzők, kik eddig még a magyar nyelvet el nem sajátították, a törvény értelmében hivatalukból elmozdítandók. Igen helyesen.

— **A központi bizottság** tegnap d. u. 5 órakor tartott ülésében folytatta a közjegyzőkről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A tárgyalás megkezdetett a közjegyzői okiratok végrehajtásáról szóló VIII-ik fejezetben, melynek 90—94-ik §§-ai lényeges módosítás nélkül elfogadtattak.

A végrehajtás ellen emelt kifogás tárgyalására vonatkozó 95-ik §- első bekezdése következőleg módosított és szövegeztetett.

A bíróság a későn beadott vagy kellően fel nem szerelt kifogást (93. §) hivatalból visszautasítja. A §- többi tartalma meghagyott.

A 96. § világosabban ekként szövegeztetett: hogy

a végrehajtást szenvedőnek jogában áll az okirat valódiságát az ellenfelének kinalandó, de ez által vissza nem kinalható fősékvél bizonyítani.

A fejezett 97—100. §- módosítás nélkül elfogadtott.

A 101. §- következőleg szövegeztetett: „Mind a kereső fél, ha a végrehajtástól elmozdított, mind pedig a kötelezett fél kifogásait a végrehajtás alatt nem érvényesítette, vagy okirattal nem bizonyította, jogait per útján érvényesítheti.

A tanúsítványokról szóló IX. fejezet 102—103 §§-ai elfogadtattak azon változtatással, hogy az okiratok láttamozása mindenütt „hitelesítése“ kifejezésre változtatott.

Folytatás a jövő ülésben.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése február 21-én.

A képviselők szép számban jelentek meg, a karzatok is megteltek, az ülés pedig dacára annak, hogy csak kérvények tárgyalása volt napirenden a különböző „hors-d'oeuvres“ által érdekessé és változatosabbá lón.

A karzatok női válogatott közönségét rémülésbe ejté Borlea ur azon állítása, hogy a képviselőház „imoralis bajban szenved.“

A kérvények benyújtása után gr. Péchy Manó. A 15-ös bizottság nevében kéri, hogy a vallási alapok és alapítványok megvizsgálására kiküldött bizottság az egyetemi alapok megvizsgálására is terjeszthesse ki működését.

Trefort közoktatásügyi miniszter ugyanazt kéri a háztól.

A ház beleegyezik. Ezután fölmerül egy-egy tag választásának kérdése a főntebbi és a jogügyi bizottságba. — Horánszky Nándor kilépése folytán. A választás hétfőre tüzetik ki.

Bakcsi Ferencz: Az igazságügyminisztert inter-
lálja a székelvhuszár ezredék föbeszerzési alapja végett.

Pauler T. igazságügyér azt feleli, hogy a végelintés nem őt, hanem a belügyminisztert illeti, azért ennek az intézkedéséről függ a dolog további folyamata: valamint a pénz és közoktatási minisztertől.

Bakcsi F.: A belügyminiszter végleges válasza után fog ő is felelni érdemileg. Egyébiránt nem érti, mit tartozik ez az ügy a közoktatási miniszterre.

Pauler T. azt feleli, hogy az azért vonatott be, mert szó van róla, miszerint ez összeg közoktatási célokra fordítassék az illető vidékeken.

Kosztics Lázár határozati javaslatot nyújt be igen hosszas indoklással, ugyancsak a pancsovai választás kérdésében, melyre a ház részéről kíván vizsgálat bizottságot kineveztetni.

E határozati javaslat egész röpiratot képez, melyet így óhajtanak a nemzetiségi képviselők az ország költségén ki nyomtatni. A határozati javaslat így hangzik:

Méltóztassék a t. háznak határozatot hozni, miszerint utasítatik az igazságügyi s a belügyminiszter, hogy a pancsovai választás ügyében a vizsgálatot egy a közigazgatási, mint a választási közegek visszaéléseire, törvénytelenségeire s bünös eljárásaira — valamint általában a kortések törvénytelen és bünös kihágásaira is kiterjesztessék s hogy ugyanazon miniszterek, mindegyik a maga hatáskörében s az illetékes közegek útján ezen vizsgálatot minél előbb véghezvitsessék, s hogy annak eredményéről, valamint a tett s szándékolt intézkedéseiről a képviselőháznak indokolt jelentést terjesztszenek elő. Beadják: Kosztics Lázár, Babesiu Vinceze, Doda Traján.

Lázár Ádám határozati javaslatot nyújt be a királyföld rendezése ügyében.

Lázár javaslata.

Az 1870. 42. tez. 88. §- szerint: „A királyföld rendezéséről az 1868. 44. tez. 10. §- rendelete folytán külön törvény intézkedik.“

Az 1871. 53. tvezik 82. §-a szerint: „Talmáts, Szelistye és Törösvár, valamint az azokhoz tartozó községek területére nézve, a közös birtokok rendezéséről külön törvényjavaslatot fog az igazságügyminiszter elé terjeszteni.“

Midán az illető szakminiszterek a főntebb idézett törvények rendeleteinek mindedig több rendbeli fölszólalások és ígéretek dacára eleget nem tettek; utasítsa a képviselőház a kormányt, miszerint ezen tvjavaslatokat még ezen ülés szakán terjeszse elő.

Gull József interpellációt intéz a belügyminiszterhez, mely ugyancsak egy részét illeti a honpolgároknak, de érdeklí az összes polgárok szabadságát. E napokban egy oly közleménye volt a belügyminiszternek, mely a szász universitás kérvényjoga ellen van intézve. O először nem akarta ezt rendeletnek elismerni: de később szomorúan győződött meg, hogy a belügyminiszter a szász nemzet ősi joga ellen követet el sértést. Azért a házat hívja föl

biról. Ezután előadja az ismeretes kérvényi ügyállást. Ő nem akarja a belügyminiszter eljárását a tekintetben bírálta alá venni, hogy a kérvényt nem teljesítette; nem abban, hogy rosszalást fejezett ki, de nem ért egyet abban, hogy a szász egyetem ne bírja joggal közügyekben tehető fölterjesztésekre nézve. Mert a jogra már a hosszas használat is följogosítja. Ettől nincs joga a miniszternek a szász egyetemet megfosztani.

1. Való-e hogy a szász nemzeti egyetem főnemlített fölterjesztésére, ugyanezen egyetemen a fönt megjelölt leiratot lebecsültette? — és ha igen.

2. Melyik törvény által vélté és véli magát jogosítva: a) a szász nemzeti egyetem azon határozatát, melynek alapján a főntemlített fölterjesztés megtörtént, mint illetéktelenül hozottat megsemmisíteni; b) ugyanazon egyetemet közjogi ügyekre nézve a fölterjesztési és kérvényi jog élvezésétől eltüntetni?

Hajlandó-e a belügyminiszter ur a 2. pont a) és b) alatt megjelölt részét leiratának visszavonni?

Elnök: Közölni fog a belügyminiszterrel.
Kapp Gusztáv interpellációt intéz a belügyminiszterhez a királyföldi rendezése tárgyában.

1) Szándékozik-e a belügyminiszter ur a törvényrendeletét teljesíteni és a királyföld számára az 1867. 43. t. cz. 10. és 11. §§-nak megfelelő törvényjavaslatot az országgyűlés elé terjeszteni? és mikor szándékozik a miniszter ur azt tenni?

2) Mivel igazolja a miniszter ur eddigi mulasztását szemben a törvényvel és e ház szabatos határozatával?

Pulszky Ferencz a „Diritto“ című olasz lap ügyében intéz interpellációt a miniszterelnökhöz. E lap ugyanis az osztrák-magyar monarchia területéről kitiltatott, illetőleg megvonatott tőle a postán való szállítás. A „Diritto“ igen tisztességes lap, mely ha hozott is egy némely Trientre és Triestre vonatkozó cikket, mely némi föltűnést okozott Bécsben, de főleg a magyarok iránt mindig barátságos indulattal viselkedett, s a külpolitikában Olaszországnak az osztrák-magyar monarchiával való jó viszonyát hangsúlyozta. Kérde ennélfogva a miniszterelnöktől, mi az oka annak, hogy a „Diritto“-tól a postán való szállítás megtagadtatott.

Közölni fog a miniszterelnökkel.

Steiger Gyula a jogügyi bizottság jelentését terjeszti elő a fővárosi pesti részének telekkönyvezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Ki fog nyomtatni és az osztályokhoz utasíttatik. Következett a napirend: a kérvényi bizottság jelentésének tárgyalása.

A nagy-kikindai kerület a tankerületi iskolatanács föllállítását meghagyó kormányrendelet teljesítésének kötelezettsége alól magát fölmentetni kéri.

Miletics Szvetozár pártolja a nagykikindai kerület kérvényét.

A ház a kérvényi bizottság javaslata folytán a kérvényt egyszerűen visszautasítja.

A budapesti honvédegyet a tisztviselők és honvédtisztek fizetésének lefoglalásáról szóló törvény módosítását kéri.

Szende Béla honvédelmi miniszter kijelenti, hogy teljesen méltányolva mindazon érveket, melyek a kérvényben fölhozottak, megengedte a szükséges lépéseket az igazságügyminiszteriumnál, hogy a készülőben levő perrendtartási novellába azon rendelkezés is fölvetésék, hogy a honvédtisztek fizetése is csak azon összegig legyen lefoglalható, amely a többi állami hivatalnokokra nézve lett megállapítva. Az igazságügyminiszter el is fogadta ezen elvet, s az föl is vétetett a javaslatba, mely a kérv. ház elé fog terjesztetni.

A kérvény kiadatik a honv. miniszternek.

Ezután a tárgyalás háborgatás nélkül folyt le egész az utolsó darabig, t. i. az aranyos-megyesi, választókerület kérvényéig, melyben az országgyűlés fölosztatása kérelmek.

Solyomossy Bálint a nevezett, Szathmármegyében fekvő választókerület képviselője kötelességének ismeri a kérvényt hosszas beszéddel támogatni, melyet azzal fejez be, hogy a zillát pártviszonyok és gyöngye kormány miatt szükséges fölosztatás előtt még választási, inkompatibilitási és a vesztegetések megakadályoztatását eszközölő törvényeket kíván alkotni s ez értelemben határozati javaslatot nyújt be.

A „KÖZÉPPART“ TÁRCZÁJA.

Az én találkozásom a cszárral.

(Igaz történet.)

III.

Nagy tisztesség gondolám magamban, ennyi vára-kozott megelőzti, szinte láttam, hogy irigyelt egyik-másik aspirans. Én azonban ezuttal nem nagyon örültem eme kintintésnek. Eszembe jutott mindjárt azon muszka gróf esete, melyet pár nappal ezelőtt a „Journal de St.-Petersbourg“-ban olvastam, kit pusztá gyanuból elfogtak, tömlöcbe vetettek, s ott tartották kihallgatlanul fél évig, míg nagy nehezen bírták befolyásos rokonai perét felvéteni, a mikor kint, hogy teljesen ártatlan, s akkor kiszabadult. Hát velem most mit nem csinálhatnak. Nekem itt semmi rokonom, ismerősöm, a ki ennyire érdeklődhetnék irántam. Egy atyámfia volt, az is sok évvel ezelőtt meghalt, kinek több millió ezüst rubelt erő hagyatéka tárgyában járok most is. Ha történetesen utjában állok valamelyiknek azok közül, kik tán ezen örökséget egymásközt felosztották, kedvező alkalmuk lehet engemet láb alól eltenni... vagy ha egyik-másik udvari főtiszt érdemet akar rendjelre, vagy más egyéb tenni, faragnak belőlem egy merénylőt, egy fejedelm gyilkost, ki a csár élete ellen tör, leselkedik. Mindez néhány pillanat alatt megfordult agyamban, de esügetegséget, elfogódást, annál kevésbé ijedséget nem mutattam, a mint hogy nem is lett volna tanácsos megjedni.

Az elnök már is szavazásra akarta bocsátani a kérdést, midőn **Csernátorny** Lajos fölkel s a kérvényt „impertinenciá“-nak bélyegezvé, ez által hosszú vitát idézett elő.

Simonyi Ernő ugyanis rögtön válaszol, anomálnak mondván oly helyzetet, melyben kérvények nyujtatnak be az országgyűlés fölosztására, de azokat nem impertinenciának, hanem joggyakorlásának tartja. A fejedelemben folyamodni nem lehet, az országgyűléshez kellett tehát az illetőknek fordulniok.

Csiky Sándornak csak „egy szó megjegyzése“ van, Csernátorny a kérvényt „impertinensnek állította légyen“ kérvény, ugymond „impertinens nem lehetvén, Csernátorny ur állítását impertinensnek lenni taláalom“, evvel meghuzta nadrágszíját s leült.

Pulszky Ferencznek eszébe jut azon három obscurus szabólygy az angol parlamenthez beadott kérvénye melyet „az angol nemzet“ aláírással láttakfel. Egy kisebbség részéről a parlament törvényességét kétségbe vonni éretlenségnek mondja. Ha az országgyűlést nem tisztelik alulról, hogy követelhetik hogy az fölülről tiszteltesék. Magaviseitüket a spanyolokéhoz hasonlítja, az ilyenek szurony szokott véget vetni.

Ezután **Borlea** Zsigmond lép föl már jelzett hosszú derültiséget okozó mondatával.

Utána **Tisza** Kálmán nyilatkozik. Messze vagyunk még a Spanyol viszonyoktól. Egyesek tulkapása még nem igényli a szuronyt, ezt csak nagy mérvű föktelelenség igazolhatná. Sajnálja, hogy a házban is az alkotmányos fogalmak körül annyi éretlenség mutatkozik. A fejedelemben bárki fordulhat kérvénnyel, csak hogy ez az elintéztést felelős kormányára bizza. Kiemeli azon ellentétet mely Solyomossy beszédeben rejlik, ki a pártok zillátása s a kormány gyengesége végett fölakarja osztalni a parlamentet, de előtte ugyan ezen faktorok által létesíteni a legfontosabb törvényeket.

Kiki saját háza előtt seperjen, a szélső baloldalon is dissolutio uralkodik.

Csiky Sándor személyes kérdésben tesz egy pár észrevételt.

Almássy Sándor a szélső bal egyesítését hangoztatja.

Ugron Gábor a fölosztatást pártolja, mert a jelen helyzetet anarchiának tekinti, nem fúsiót vagy koalíciót mert a fraktiók fondorkodásait nem akarja átültetni a kormányba. A kérvényt melyet parlamentáris járattalanságnak tulajdonít, azonban nem pártolhatja.

Vége még **Madarasz** mond egy kis hangzatos predikációt, mire a ház a kérvényi bizottság javaslatához képest a kérvényt elveti.

A szavazásnál csak a szélsőbal maradt ülve. Hétfőn ülés.

Különfélék.

Budapest, február 21.

(Hivatalos) A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Gross Hugó pénzügyi fogalmazót pénzügyi titkárra, és Ferenczi Aladar fogalmazó gyakorlatnokot pénzügyi fogalmazóra. Az igazságügyminiszter Apathy László déva törvényszéki joggyakornokot ugyanazon törvényszékhez, aljegyzőre, a pécsi kir. törvényszékhez aljegyzőre Visy Lajos törvényszéki díjas joggyakornokot nevezte ki.

— **A sz.-pétervári udvari bála** vonatkozólag távirják az orosz fővárosból: „A f. hó 19-ken tartott udvari bál esti 9 órakor kezdődött. Jelen volt az egész udvar, beleértve a czárnót is; továbbá a szt.-pétervári társaság színe-java. A bál a hangversenyteremben tartott, míg a nagy bálterem étteremmel alakítottát át. A két termen végigfűtő karzatot buffet volt fölállítva; a hangversenyterem mögött több terem volt, többi közt a híres malachiterem, melynek boltozata malachitoszlopokon nyugszik és melyben egy óriási diszcedény van fölállítva. Ott van továbbá a játéktér, az udvariszemélyzet terme és a hangversenyterem. A bálterem falai és boltozatai fehér díszítványokkal vannak ékítve, és oszlopoktól körülvéve, melyek zeneműtökét hordának. A tánc, melyben orosz és idegen vendégek vettek részt, igen élénk volt. A ndrássy gróf azon tiszteletben részesült, hogy egy négyes a walesi hercegnővel táncolhatott. Az étterem tündéri képet nyujtott, midőn a nyugóra beálltával az addig zárva volt Nicolai-terem ajtai megnyitáltak és a

Bátor lépéssel mentem a szobába, melynek minden egyes butorzatára máig is tisztán emlékszem, s nyílt tekintettel, de mindamellét nem kihivólag, hanem szilárd és öntudatos arckifejezéssel álltam meg a szobaközepén, hol az íróasztal előtt egy szirkés szakállú és bajszú, sovány, barna ember ült. Az én két tisztem az ablak előtt egy orosz divánon foglalt helyet, míg az ajtónál két, állig fegyverbe öltözött kozák egészíté ki a nagy kényelemmel ellátott szoba személyzetét.

Osszeráncolt homlokkal, mérges tekintettel rivalkodott rém a rendőrnök — mert az volt — s tartott egy meglehetősen hosszású dorgatoriumot oly nyelven, melyből én egy szót sem értettem. Hallgattam merőn, mozdulatlanul, mintha csak fényképiró előtt állnék, s egy vonás nem sok, de annyi sem mozdult meg arcomon. Csak midőn elvégezte, szólaltam meg francziául, mondván, hogy miután én egy szót sem értettem, lenne szíves velem más nyelven beszélni.

Eme nem várt egykedvűségem úgy látszik kihozta sodrából, mert kissé megütődve és sokkal alantabb hangon, de még mindig elég mérgesen kérdezte francziául, hogy hát én nem lengyel vagyok, hisz fölső téli-kabátom szabása és színözata hasonlít a lengyelekéhez?

„Nem uram, én magyar n e m e s vagyok!“

Jónak láttam ezt a szót n e m e s odatenni, mert oly arisztokratikus országban, mint az orosz, még sokat adnak a kutyabőrre.

— Mit keres itt Tsarskoe-Seloban?!

— Hallottam híret ezen szép hely nevezetességeinek dícsérni, eljöttem azokat megnézni.

— De hogyan merte ön nyilvános séta közben a c zár ő fölségét megállítani s vele szoba állni?

magas uraságok a társaság élén zeneszó mellett estobédhez ültek. A terem napfényességü pálmaligetet ábrázolt. A nagy kristályesillárok fény tenger t árasztottak mindenfelé. Minden pálmát fényes terítékű asztal vett körül, melyen 10—10 személyre volt terítve. A császári asztal óriási Carioda Criva körül volt fölállítva, és felényire virág tableauval takarva, mely a leggyönyörűbb színváltozatokkal természetesen virágokból alakítva élő virágasztalterítőt képezett mindenemű nehéz, ezüst asztaldíszek vadászati jelvényekkel voltak díszítve. A terem minden sarkában vörössel fűdött óriási buffet-ken a téli palota régi és ezüst kincsei voltak fölállítva, melyek a régi ötvösművek minden ismerőjét művik dus pompái által elragadtak. A vacsorában 740 személy vett részt.

— **Névváltoztatás.** Holecz Jakab hatvani lakos „Wieszner“-re változtatta nevét.

— **Postai hírek.** F. é. márczius hó 1-én somogy-megyei Drávafokon poszlahivatal lép életbe, mely levél. és 3 fontot tul nem haladó kocsipostai küldeményeknek értékük megszorítása nélkül való fölvetelével, leadása- és továbbításával foglalkozand, s összeköttetésben lesz a Drávafok és Lakócsa közt közlekedő gyalogkúldöncz-postajáratok utján; kézbesítési kerületét pedig: Drávafok és Markócz községek, valamint az azokhoz tartozó Alsó-Puszt, Bittó, Fenék, Gabar, Kis- és Nagy-Homok s illetőleg Topoly puszták képezik. — A vaszari (Veszprém-megye) k. postahivatal f. évi márczius hó 1-én megszüntetetik. Az odatartozó Vaszar s Gecse községek, továbbá Gyula, Jánosház, Panyvád, Porpác s Ujmajor puszták a pápai, Nyögér, Sakácsi, Ványod, Csóth községek és Felső-Szalmavásár, Acz puszták a pápateszéri postahivatal kézbesítési kerületéhez esatoltattak.

— **Közgazgatásunk** és a magyar nemzetiség, ezime egy 102 lapra terjedő füzetnek, mely legközelebb jelent meg Ráth Mór kiadásában. Ezuttal csak megjelenését kívántuk jelezni, közelebből pedig tüzetesen fogjuk ismertetni. A díszes kiállítású mű ára 1 frt.

— **Ráth Mór** kiadásában megjelent és szerkesztőségünkhez beküldetett az 1873. évi törvények kétféle kiadása. Az egyik zsebkiadás, melynek ára füze 2 frt, kötve 2 frt 80 kr. A másik nagy díszes kiadás; ennek ára füze 1 forint 80 krajczár, nagyon szép kötésben 2 frt 80 kr.

Nemzeti muzeumunk műemlékeiről a Mommsen által kiadott „Corpus inscriptionum latinarum“ harmadik kötetének első toldalékában egy hosszas sorozat van. Desjardins Ernő, francia tudós, ki muzeumunkat két év előtt meglátogatta, e sorozat kijavítására egy a német tudósok között nagy föltűnést okozott czáfolatot közölt, melyben többek közt kimutatja azt is, hogy a Mommsen által közölt sorozatból 76 hiányzik, 88 pedig rozsul van fömlíves egyuttal nagy elismeréssel szól muzeumunk műkin-cseiről.

— **Nemzeti színház.** A napokban néhány lap föl-szóltat a miatt, hogy Felekiné, kinek amugy is páratlanul nagy szerepköre van, még Prielle Kornélia asszony szerepeit is kezdi elhódítani. Példa gyanánt idéz-tetett Prielle K. az „Uj emberek“-ben levő szerepe. A színházhoz közel álló lapok közül azonban kettő ma azzal áll elő, hogy ama szerephódítás miatt nem lehet a színház igazgatóságát vádolni, mivel Prielle K. asszony-nak szoban forgó szerepe még Orczy igazgatósága alatt, akkor jutott Felekiné kezébe, mikor Prielle K. asszony betegsége miatt hosszabb ideig nem léphetett föl. Persze, hogy a nemz. színház igazgatóságát nem lehet vádolni, ki oly ártatlanul keveredett a vitába, mint Pilátus a kre-dóba. Vádolni csak Felekiné asszonyt lehet. Színházi szokás ugyanis, hogy ha valamely színész vagy színésznő betegsége miatt másnak kénytelen átadni szerepét, azt fölgögyulta után neki az illető visszaadja. Így történt az épen Felekiné asszonnyal, s épen Orczy igazgatósága alatt. Egy ízben Felekiné beteg volt s Prielle K. három szerepet játszott el Felekiné szerepköréből; mivel pedig Prielle Kornélia mind a háromban nagyon tetszett a közönségnek, Orczy fölkeré Prielle Korné-liát, hogy mindahárom szerepet végleg tartsa meg ma-gánál. Prielle K. azonban Felekinét nem akarta megsér-teni azzal, hogy ennek betegsége alatt szerepeit elhalásza, az utóbb nevezett művésznő fölgögyulta után tehát szerepeit azonnal visszaaküldötte. Ezen történettel és a méltányossággal, hogy miként egyeztetni meg Felekiné a védelmére kelt lapok kommunikéjét, erre na-

— Bocsánatot kérek, nekem ő fölségét nincs szerencsém ismerni, életemben még soha nem láttam, és eszemáigomban sem lehetett, hogy már reggeli 8 órakor ő vele a parkban találkozhassem.

— Hát nem látta ön fehér sapkáját, s nem tudja, hogy azt egyedül ő fölsége viselheti?

„Ezer engedelmet, de egész ekkoráig azt sem tudtam. Itt lévén Tsarskoe-Seloban a palotát akartam belülről megnézni, s miután azok közül, kikkel ott találkoztam, egyik sem tudott engem megérteni, ő fölségéhez, kit ruhája után orosz főtisztnek néztem, — fordultam tanácsért és kértem adna utasítást, hogyan juthatnék a palotába.“

— Mióta van ön itt?

„14 napja.“

— Mit? 14 napja Tsarskoe-Seloban? kérdezte emel-tebb és szigorubb hangon.

„Nem Tsarskoe-Seloban, hanem Szt-Pétvárott. Ide csakis fölörával ezelőtt jöttem.“

„Hogyan hívják.“

„Simonffy Kálmán.“

„Mutassa utlevélét!“

„Tudnia kell önnek uram, felelém, hogyha idegen Pétervárra érkezik, a szállodában azonnal elveszik uti levelét, a melyet csak is elutazása pillanatában kap vissza kezéhez.“

„Igaz. Hát hol van ön szállva?“

„A város kellő közepén. „Hotel Demouth“-ban.

„Mi az ott a nyakában?“

„Láthatja uram, hogy lorgnette.“

„Mutassa!“

Simonffy Kálmán.

Közgazdaság.

Budapest, február 21.

Az első magyar sertiésziláló-társaság ma tartotta közgyűlését. A tiszta jövedelem 46,519 frt 89 kr-ra rug, amelyből az alapszabályszerű levonások után a részvényeseknek 40,000 frt, vagyis részvényenként 16 frt adatik osztalékkul.

A budai gyártelep-részvénytársaság mult évi üzletének eredménye, hogy jelentékeny leírások után még körülbelül 30,000 frtnyi nyereség maradt; ez összeg azonban nem osztalékra, hanem a megelőző évben szenvedett veszteség fedezésére fordították.

A buda-ó-budai népbank közgyűlésén jelenték, hogy 508,000 frt alaptőke mellett az üzletforgalom 13,022,557 frt; a tiszta jövedelem 52,309 frt, mi az alaptőke 10% -nak felel meg. Az 50 forintos részvények után az osztalék 4 frt lett.

Az „Athenaeum” könyvnyomda-részvénytársaság 1873. évi osztaléka hír szerint 35 frt lesz.

A bukott újpesti szesztilító-társaság mai közgyűlése az elnökölő dr. Wagner Géza indítványára 8 napra elnapoltatott, akkorára remélvén az igazgatónács a hitelezőkkel végleges egyezményt kötni.

A tiszavidéki hitelléltétel és takarékpénztár első évi zárszámadása, 1872. augusztus 1-től 1872. végeig) beüldetett hozzánk. A Szolnokon működő társulat forgalma a nevezett időben 2,197,455 frt 80 kr. volt 200,000 frt tőke mellett, mely után 23,987 frt. tiszta nyereséget volt, melyből némi csekély összeget adván jótékony czélokra s 1498 frt 80 kr a tartalék alapra, összesen 17,000 frt került osztalék alá.

A salgótarjáni vasfinomító részvénytársaság tőkéjének leszállítása négy millió frtről 3 $\frac{1}{2}$ millióra hír szerint oly módon fog történni, hogy a 100 frttal befizetett 40,000 darab részvény mindegyikére 12 $\frac{1}{2}$ frt visszafizetetik.

A „Hunnia” cikkei a „vasuti államcsinyek”-ről valóban a legnagyobb figyelmet érdemlik meg. Most már direkt vádakat hoz föl Obermayer ur s a vasuti közegek ellen. Az első refakcia megadása, mely ez utolsó cikkben említették, ugyan még nem foglalja magában a második megadást, mert egyik helyütt 500,000, másik helyütt 250,000 mázsa szénről van szó: de szeretnők tudni, tiszte-e az államvasutak igazgatósága és igazgatótanácsa ily kedvezményeket, melyeket az engedélyokmány tilt. Arra, hogy mit beszél és nem Obermayer ur: nincs semmi gondunk; de hogy ha a „Hunniában” fölhozott tények állanak, vagy csak alapos gyanu is főrog föl iránta: a kormánynak kötelessége vizsgálatot indítani, mert az csakugyan igaz, hogy a magyar államvasutak ily manipulációja s esetleg kartellei megsemmisítik a nevezett szép hálózat létezési czélját.

Az államjavarok bérbeadása vagy házi kezelése tárgyában az országos gazdasági egyesület jószágrendezési szakosztálya Korizmes László elnöklése alatt ülést tartván, a szakosztály tagjai tulnyomó többsége az államjavarok bérbeadása mellett nyilatkozott és elfogadta Keresseynek a mintabérszerződésre vonatkozó indítványát, félkérvén Erkövyt, hogy erre vonatkozólag egy konkrét javaslatot terjesszen a szakosztály elé. Továbbá a szakosztály azon óhajának adott kifejezést, hogy a bérletrendszer alkalmazása mellett egyes házi gazdaságok állítassanak föl, nevezetesen pedig a szarvasmehatényezésnek olyszertű kultiválására, mint ez a lótenyésztésre nézve történik, valamint, hogy nagyobb figyelem fordítsanak a szakképzésre a tisztviselőknél és az egyéni megbízhatóságra a bérletmegajánlások alkalmával, végül, hogy a tisztviselők hatásköre tágíttassék. A magánbírókora nézve föntartja magának a szakosztály más alkalmokor nyilatkozni.

Az illetékek behajtása ügyében az igazságügyminiszter rendeletet bocsátott ki az összes első folyamodású bíróságokhoz, utasítván ezeket, hogy az illeték alá eső ítéleteket, egyidejűleg azoknak kiadványozásával közöljék az illető kiszabással megbízott hivatalokkal is. Az adóhivatalok legfeljebb 48 óra alatt megszabják az illetékeket felet; az önkéntes befizetésre tízöt 30 napi idő lejártá után az adóhivatal a hátralék kimutatást átteszi a bírósághoz azon megkereséssel, hogy azt az illető ítélet végrehajtásával megbízott végrehajtónak azonnal adja ki. Ehhez képest utasítottak a bíróságok, hogy a hozzájuk beérkezendő föntebb jelzett adóhivatali hátralék-kimutatásokat esetről-esetre, még pedig 24 óra alatt adják ki azon bírósági végrehajtónak, a ki a vonatkozó ítélet végrehajtásával megbízva van, s a kinek az 1873. IX. t. cz. 8. §-a szerint kötelességében áll, az ítélettel járó illetéket az ítélet végrehajtása alkalmával a fizetésre kötelezett féltől behajtani, s az ekként behajtott illetéket az adóhivatalhoz beszoigáltatni. Ha az ítélet alapján elrendelt végrehajtás foganatosítása után érkeznek be az adóhivatal illetékhátraléki kimutatás visszaküldése mellett, azonnal tudósítani tartozik az adóhivatal a végből, hogy ez utóbbi most már közigazgatási uton indíthassa meg a végrehajtást az ítéleti illeték fizetésére kötelezett fél ellen.

A budapesti gabna- és értéktözsderől, február 21. A gabnaüzlet szűnelt. A börzén esendes hangulat uralkodott; az üzérkedés által eszközölt értékesítések némely árcsökkenéseket okoznak. Eladattak: magyar vasuti kölesön 98.25, magy. sorsjegyek 80, pesti közuti 348—349, anglo magyar bank 33.50—33, municipális 31.25—30.75, magyar hitel 151.75—152.50, franco magy. bank 52.50—52, takaré- és hitel 62. pesti keresk. bank 740—735. Valuták változatlanok.

Vizállás.

	O alatt	O fölött	időjárás
Febr. 21. Pesten	—	—	2 11" száraz
„ 21. Pozsonyban	—	—	1 9" száraz
„ 21. Szegezen	—	—	0 10" felhős

Felelős szerkesztő: Huszár Imre.

gyon kíváncsiak vagyunk. — A „Székely Földön” bírálatának alkalmából a „Hunniá” kritikusa a többi közt a következő megjegyzéseket teszi: „Egyébiránt azt látom, hogy a „Székelyföldön” népszínmű jutalmazása és színrehozatala a nemzeti színház mai bibijének is kifolyása. Jó lesz számolni vele. Még jobb ha tudnak rajta. Ez a bibe sok jó törekvést tönkre tett már nálunk is, — máshol is. Ahol fölütötte fejét, a színészet ügye sinlette meg. Ugy hívják, hogy a dekoratív irány. Csuf bálvány ez. Nálunk főpapja azt hiszem Molnár. Áldozatja: a jó izlés, a műpártolás, szóval az ügy és — Szigligeti. Még Felekiné, mikor fájalmában összerogyott, a nemzeti színházban nem nevettek. Tegnep egész padsorok kacagtak. A művész nem volt oka. A helyzet, melybe a darab juttatta s a közönségnek már is veszöbe ment, diszkret hajlama okozta. Hagyjának föl ez állisten imáadásával. Talán még idején van.”

Roraszto eseményről ír a „Torontál.” Ivarkok községében — írja a nevezett lap, egy német lakos, ki egyszersmind korcsmatulajdonosa nevével összevezett, s azt meg is akarta verni. Neje ismerve férje dühös természetét, elszaladt s férje hívására nem jött be a szobába. A férj dühében elfogta egy három éves gyermekét, s annak fejét egy konyhakéssel levágta. E tette után elment a községházához, és ott följelentette magát. Midőn kérdezték, hogy miért ölte meg ártatlan gyermekét, azt válaszolta: „hogy azt hitte, ha gyermeke ordítani fog, akkor felesége szabadítására eljövend, s ezt kedvére megölhette volna. — Most börtönben várja büntetését.

Rövid hírek. A fiumei kormányzó mult hétfői bálja nagyon fényes egy szép karneváli álomkép volt. A meghívottak száma nem haladta ugyan fölül a másfélszázatot, de a kormányzó terméi mind azt magokba foglalták, mit Fiume szépségében, gazdagságban és rangban fölmutatni képes. — Vámbéry közelébb Angliába utazik, hogy ott Közép-Ázsia legújabb alakulása felől több fölolvastat tartson. Vamberit a következő városok kérték föl a fölolvastásra: Edinburg, Newcastle, Leeds, Bradford Halifax, s néhány Yorkshire város. — A házassulandó ifjak piknikje nem mart. 10-dikén, hanem március 7-dikén lesz. — A brassó-vidéki tizfalusi magyarság ügyében Pávai Elek nagy enyedi ügyvéd több nyomtatott ivre terjedő levelet intézett a vallás és közoktatási miniszterhez. E levél szerkesztőségünknek beküldetett. — A farkasok Marmarosban csapatonként kóvályognak, a helységekbe betörnek, hogy zsákmányra tegyenek szert; az utasok éj idején nem igen mernek utra kelni. — Thaisz Elek főkapitány, mint a „M. U.” írja közelébb német nyelven állított ki toloncz levelet. — A belényesi gör. kath. püspöki rezidencia f. hó 18-dikán leégett. Veszélyeztetve volt a szomszédos gymnasium és a templom is, de megmentettek. — Oroszországban a lefolyt évben 22,476 tüzvész volt, az ezek által okozott kár 43,000,000 rubelre rug. A tüzesetek közül 3141 gyújtogatásból, 864 villámütés miatt támadt. — Az aradi színház igazgatója, fővárosi hírek szerint Paulay lesz. Ide vonatkozólag írja az „Arad”: „A kérdés eldöntése, hogy a kihirdetett pályázat eredményéhez képest, kinek adassék át a színház, a városi képviselő-testület föl: mindenesetre azonban annak csak örülni fogunk, ha a választás egy a színművészetben oly jeles képzettségű egyénre esnek, mint milyennek Paulay Ede ismertetik.” — Temesvárott „Krisztus szenvedéseinek előadása” alatt a szörnyen silány előadás miatt a közönség közt botrány támadt, ugylhog a kapitányság betiltotta a további előadást.

Nemzeti színház. Vasárnap február 22. A „Székelyföldön.” Népszínmű 3 fölvonásban.

A székelyföldön.

Berczik Árpád pályanyertes népszínműve: a „Székelyföldön”, mint már röviden említettük, tegnep este adatott a nemzeti színházban. Ma, tegnapi rövid közléstünknek csak annyiban pótoljuk, amennyiben szük terülnkből telik. Különbösen is csak ártanánk vele a darabnak, ha részletezésbe bocsátkoznánk; mert gyenge, leleményesség nélküli, elnyújtott meséjéről s erőszakolt intrigujáról, (mely abból áll, hogy Magdával (Felekiné) kedvesét (Tamás) ez utóbbinak leitatása által vesztik össze, mire Magda örökbe fogadó atyjától megszökik, s így támad a nagyon szerény bonyodalom), kevés elismerést mondhatnánk. A gondolat ellenben igen jó volt, hogy Berczik Árpád a „Székelyföld”-et tette művének színterévé, csak az a kár, hogy nem tanulmányozta jobban e tért, melyen színpadi esatát akart nyerni. Legújabb népszínműveinknek főleg az a bajuk, hogy nép életet nem visznek a színpadra, s így habár több — kevesebb színpad ismerettel vannak irva, messze mögötte maradnak Szigligeti régi népszínműveinek, melyek némelyikében valódi magyar népiélet pezseg. Mily pompás tere lett volna Berczik Árpádnak a székely népszokások tanulmányozása által, színművében azt az őskorban gyökerező, változatos, szindus népiéletet fölírni, mely székely népként kizárólagos sajátja. Berczik azonban ezt nem tette, de nem is tette, mivel nem ismeri a székely népet, s ennek jellemző vonásait.

Halovány másolatról rajzolt e képeknek tehát még halaványabbnak kellett lennie. A „Székelyföldön”-ben láttunk esinos székelyföldi tájképeket, székely kosztümöket, bojárt, oláht (ezt legtöbbit, s ezek legjobban tet-zettek) csak székelyt nem. Két lufej székely göbét (ha ezek is oláhok nem voltak) láttunk ugyan fölvonásról fölvonásra a szin egyik zugában gubbaszkodni, ezek azonban csak azzal mulatták magukat, hogy egyszer hanyat, másszor oldalt feküdtek, a székelytaligának a szinre benyuló rudja körül ólálkodtak, borviszes üveget törtek össze, a mulatságba néha-néha bele kurjantottak, de ezek aligha képviselték méltóan a székely népiéletet. Próbálja meg Berczik — bizony nem fogja megbánni — tanulmányozza kissé a székelyeket, ezek szokásait, népiéletét, s írjon egy új „Székelyföldön”-t, majd meglássa milyen hatást fog csinálni ezen népszínmű, föltéve ha a szerencsétlen Magda émelgyős históriája kimarad ezen új

színművéből. A tegnep esti siker csak egy részben Berczik Árpádé, a másik rész a népdalokat és a szépen tánczó oláh leányokat illeti. Sajnáljuk, hogy nem tudja jobban meghódítani a színpadot, melyen eddig még mindig csak fél diadalokat aratott; — mert Bercziknek van bizonyos foku színírói, s mint épen a „Székelyföldön”-ből látszik, népszínműírói tehetsége, de darabjaiban mégis mindig van valami jelentékeny — nem hiba hanem — hiány, hézag, mely vagy a koncepciót, vagy a kivitelt ontja meg. Berczik darabjait nem erős bünei buktatják meg, melyeket elítélünk, de a bennük nyilatkozó erő mégis megragadja figyelmünket.

E szerző darabjai nem lépnek erőteljesen a színpadra, hanem csak lézengenek ott, míg végre impotencia, azaz izmoknak végegyengülése következtében összerogyanak.

Igy fog járni a „Székely földön” is. A benne előforduló pompás táncok és dekorációk ezen végelelyendéstől nem mentik meg, mivel ha egyszer a közönség megszokta ezt a csillogó lepelt, kíváncsi lesz arra is mi van a lepel alatt. Mivel pedig ott minél kevesebb van, a „Székely földön”-re — nehány előadás után üres padok fognak ásitani. Ez ismét egy példa lesz, hogy a dekoráció állandóan nem tarthat fen egy különben gyenge darabot. A kik behozták ezen irányt a nemzeti színházba, saját maguk kárán fognak okulni.

A szereplők mindent elkövétek a darab érdekében. Blaháné, Tamási, Ujházi, Feleki és Szigeti emelték is a darab színvonalát, mely gyakran a bukás szélén állott. Felekiné, Magda nem neki való, émelgős szerepében nagy lépéssel közeledett ahhoz, hogy képtelenül kitágított szerepköre egy részével lejárja magát.

A „Hunniá” ujdondásának.

A „Hunniá” ujdondása sem az olyannyira meghatározó orosz népdalokról, annál kevésbé Borzniansky orosz egyházi dallamairól, vagy plane Lvoff, Wieniawsky, Glinka, Siéoff stb. zeneköltők operáiról nem tud semmit; sőt tán még Kiesewetter jeles művét, mely a föld minden valamire való népének zenéjéből közl az összehasonlító zenészet szempontjából dalokat — sem ismeri. És mégis fakkardjával nekem ront, mondván, én azzal érveltem az orosz zenészet mellett, hogy Rubinstein a pétervári conservatorium igazgatója, holott R. már több éve elhagyta a czárok helyét. Megengedem, sőt tudom is, hogy R. onnét elment, ámde mikor én itt jártam, akkor még ott volt; és különben is megjegyzésemnek súlypontja nem annyira R. személyében, mint abban fektött, hogy ha az orosz zenét és zenészetet ismeri, róla beható ítéletet hozni akarunk, nem egy, órák hosszán a muszka hidegtől elesigázott katonabandá előadása után kell ezt tenni, hanem járjon el tudósító a templomokba és a színházakba; főleg hétfőn, mely ott operának különösen napja, s fogadom más hangon fog felőle írni. Simonffy Kálmán.

Törvénytészéki csarnok.

Budapest, február 21-én.

(Fegyelmi tárgyalás a kir. tabla előtt.) A királyi tabla mint e. f. fegyelmi bíróság Szabó Miklós elnöklése alatt Dingha Árpád, a volt szakolczai, most pedig nyitrai aljárásbíró fegyelmi pörét tárgyalta. A királyi főügyészséget Szeffert főügyészi helyettes képvisel. Vádlott nem jelent meg személyesen, hanem dr. Resca Pál ügyvéd által képviseltette magát. A vádlott ellenemelt vád tárgyat képezik szakolczai hivataloskodása idejében elkövetett késedelmezés, nevezetesen két fenytő vizsgálatnak asüregtetések daczára történt halasztása, továbbá azon negédességből elkövetett cselekedete, hogy egy körözésen levő és vele közölt miniszteri rendeletre azt írta: Láttam, de nem olvastam! A bizonyítási eljárás folyamában vádlott képviselőjének tagadása daczára ki lett tüntetve, hogy Dingha aljárásbíró a hanyagult vezetett vizsgálatokról naplót sem vezetett. Seyffert kir. főügyészi helyettes emnélfogva a II. foku fegyelmi büntetés, a fedés kimondását indítványozá. A kir. tabla ezen indítványt elfogadá. Vádlott ügyvédje fölebbezett.

(Sikkasztás) Butula Antal czukrász legény, ura Freund Armin kárára 3 hónapon át az általa több félnél bevételezett pénzeket sikkasztotta el, összesen 133 frt erejéig. Mai töredelmes bevállása után a 17. éves fiu, kinek apja m. kir. mernök körmöczbányán — 3 havi börtönbüntetésre ítéltetik.

(Az összekötő vasuti hid) építkezésénél alkalmazott dalmát születésű kovácslegény Szmerdu Antal, Berger János korcsmáros kárára egy revolvert, nadrágot és kabátot lopott el, melynek zsebében 3. db. zalogbárca is volt. Szmerdu a lopott tárgyakat különféle személyeknek adta el, különösen pedig a revolvert Voinitzer Győző nevű budai zsibbárusnak 4 frton; vádlott önbevallása alapján 3. havi börtönrre ítéltetik, Voinitzerre nézve, ki orgazdaság miatt már büntetve volt, a budai kir. járásbírószág további eljárás végett megkerestetik.

Táviratok.

Berlin, február 21. Az urakháza végleg elfogadta a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot és módosítás végett visszaküldi az alsóházhoz.

Petervár, február 21. Az osztrák császár hétfőn este érkezik Moskvába s kedden este utazik el onnan. Varsóba szerdán, Bécsbe pénteken virradóra várják.

London, február 20. Disraeli ma mutatja be az új miniszterek névsorát. A hivatalos pecsétek átadása holnap történik, mire a miniszterek leteszik az esküt.

— Éjjel érkeztek. —

London, február 21. Az új kabinet névsora következő: Disraeli, a kinstár első lordja; lord kanczalar Cairns; a titkos tanács lord-elnöke, Richmond herczeg; pecsétőr, Earl of Malmersbury; külügyi államtitkár Derby; Salisbury államtitkár Indiára; Earl of Carnarvon, gyarmattitgyi államtitkár; Gathorne Hardy hadügyér, belügyér Cross, sir Stafford Northcote a kinstár kanczellárja.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1874. február 21-én.

Gabona-árak.		Vámmérsánsáns		Részvények.		Záloglevelek.		Magy. vasuti köles (120 frt ez.	
Hang.	font	frt	Befiz.	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva
Buza, bányási ó v. u.	83	7.70	7.85	515	925.	300	600	98.25	98.05
" " " "	85	7.95	8.05	200	930.	200	600	153.50	154.
" " " "	87	8.05	8.15	300	935.	200	600		
tiszav.	83	7.85	7.95	100	355.	360	200	241.50	242.
" " " "	85	8.05	8.20	200	64.	65.	500	900.	920.
" " " "	87	8.15	8.25	300	86.	90.	200	46.50	47.
pestm.	83	7.75	7.85	300	185.	190.	500	980.	982.
" " " "	85	8.	8.15	200	349.	350.	200	544.	546.
" " " "	87	8.15	8.25	300	100.	105.	200	209.29	209.75
fehért.	83	7.95	8.05	200	55.	60.	200	2635.	2640.
" " " "	85	8.15	8.25	300	30.75	31.	100	207.	208.
" " " "	87	8.25	8.35	200	34.75	35.	200	454.	460.
bácskai	83	7.75	7.85	80	154.	154.25	200	324.50	325.50
" " " "	85	8.	8.15	160	54.	54.50	500	161.	161.50
" " " "	87	8.15	8.25	200	59.	59.50	200	199.	200.
" " " "	85	8.25	8.35	100	62.	62.50	200	168.	170.
Rozs	80	4.70	4.75	100	36.50	37.	100	95.	95.50
Arpa, malata	72	4.65	4.70	100	48.	50.	100	85.	85.50
abráknak	72	4.70	4.75	100	180.	185.	100	90.80	91.
Zab	60	4.70	4.75	500	732.	735.	100	84.	84.50
Tengeri, bányási, mérője	60	4.70	4.75	200	400.	405.	100	91.25	91.70
másnemű	83	4.70	4.75	100	62.	64.	100	84.	84.75
Köles	83	4.70	4.75	70	38.	39.	100	82.50	82.75
Repce, fekete	75	4.70	4.75	50	41.	42.	150	139.50	140.
bányási	62	4.70	4.75	80	81.	81.50	100	132.25	132.75
				100	2525.	2550.	1000	111.10	111.30
				100	181.	182.	1000	69.75	70.
				100	58.	58.	1000		
				100	52.50	54.	1000		
				40	42.	44.	1000		
				60	40.	42.	1000		
				500	49.	51.	1000		
				500	37.	40.	1000		
				500	290.	295.	1000		
				200	115.	116.	1000		
				160	151.	152.	1000		
				200	230.	232.	1000		
				500	795.	805.	1000		
				300	109.	110.	1000		
				100	632.	635.	1000		
				100	20.	22.	1000		
				1000	435.	440.	1000		

A „KÖZÉPPÁRT”-ra

Előfizetési feltételek:

Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva

egész évre	16 forint
fél évre	8 „
negyed évre	4 „

Egyes szám 6 krajczár.

Hirdetmények díja:

6-hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 12, kétszerinél 10, háromszorinál 8 kr. Nyilttéri petitsor 50 kr. Bélyegdíj külön 30 kr.

Hirdetmények elfogadtatnak a kiadóhivatalon kívül egyedül Haasenstein és Vogler hirdetésfelvételi hivatalában Budapesten: Dorottya-utca 3.sz. I. em. Bécs: Wallfischgasse 10.sz. Prága: Graben 27.

H I R D E T É S E K.

Franco-magyar bank.

Ezen bank t. cz. részvényesei a f. évi márczius 17-én délelőtt 10 órakor a bank helyiségében (Budapest, feldunasor 10 sz.) tartandó

V. rendes közgyűlésre

tiszteletteljesen meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés és mérleg az 1873. év második felének ügykezeléséről, és határozathozatal az igazgató-tanácsnak erre vonatkozó indítványai fölött.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentése.
3. Felhatalmazás a szab. osztr. nemz. banknál felveendő jelzálog-kölcsön kötésére.
4. Az elnök megválasztása, és pótválasztás az igazgatótanácsból kilépett tagok helyére.
5. Számvizsgáló-bizottság választása a folyó 1874. évre.

A t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésben résztvenni kívánnak, ezennel felkérnek, hogy részvényeiket a társulati alapszabályok 50. *) és 51. **) §-ai értelmében **Budapestben a társulat főpénztáránál, Bécsben pedig a franco-magyar bank fiókjánál** (Schottenring 12. sz.) legkésőbb f. évi márczius 3-ig, mint az alapszabályszertü végső határidőben letéteményezni sziveskedjenek.

A nvomatott mérleg nyolcz nappal a közgyűlés előtt a **bank irodájában és a bank fiókjánál Bécsben** a t. cz. részvényesek rendelkezésére áll.

Budapest, 1874. február 12-én.

Az igazgató-tanács.

*) 50. §. Minden részvény egy szavazatot képvisel, tiznél több szavazattal azonban sem a maga nevében, sem pedig mint meghatalmazott egy részvényes sem birhat.

**) 51. §. A részvények 14 nappal a közgyűlés előtt letéteményezendők.

Érdekes társasjáték!

Lényei István
hazánkban újonnan feltalált
vadász-játéka
árusításával ezülnket bizta meg.

Ezen eddig még nem eléggé ismert és méltányolt játék két személy által játszatik, a sakkal rokonos, teljesen új, felette vonzó fordulatai által, a külföldiek más meggyőző eszméirel.

Egyes játékok ára tablival, mások faalakokkal és kimerítő magyarázattal együtt 3 frt 70 kr. A magyarázat egy kis füzetet képez, mely kivonat szerint magyar, német vagy francia nyelven mellékeltek, 50 krtt azonban külön is megrendelhető.

Írásbeli megbízások postai utánvétel mellett gyorsan eszközöltnék.

Kertész és Eisert Pesten,
Dorottya-utca 2. sz., színházterti szeglet

Dr. Schwaiger növény-kivonata

jótállás mellett négy hét alatt gyökeresen gyógyítja még a megrögzött férfi-tehetetlenséget is; minden más nemző szervi (férfi és női) betegségeket legrovidebb idő alatt. Egy üveg ára 2 frt o. é. használati utasítás és levelezéssel, közvetlen a utánvétel nélkül

Dr. Schwaigertől

Bécsben, VII. Schottenfeldgasse 60.

A név és lakhely hibátlan és olvasható följegyzése keretik.